Declarația unică 2026: obligații fiscale pentru venituri din investiții, dividende, criptoactive și aur | Maria Gogea

Autor: Maria Gogea, Avocat Asociat Junior la Biriș Goran

Persoanele fizice care au realizat în 2025 venituri din investiții trebuia să verifice, până la 25 mai 2026, dacă depun formularul 212. Obligația nu apare doar atunci când trebuie plătit impozit pe venit, ci și atunci când veniturile intră în plafonul pentru contribuția de sănătate. În practică, diferența dintre un contribuabil conform și unul expus la risc fiscal stă în identificarea corectă a sursei venitului, a plătitorului și a modului în care a fost efectuată tranzacția.

Declarația unică rămâne relevantă pentru investitori, acționari, persoane care primesc venituri financiare din străinătate, deținători de criptoactive și contribuabili care valorifică aur de investiții. Regula de lucru este relativ simplă: se verifică dacă impozitul a fost deja reținut la sursă de un plătitor român / străin (caz în care este posibil să se diminueze obligațiile fiscale în România) și, separat, dacă veniturile nete cumulate generează obligația de plată a CASS.

Dobânzi și obligațiuni: tratament diferit în funcție de plătitor

Veniturile din dobânzi bancare, plasamente financiare, împrumuturi sau obligațiuni trebuie analizate în funcție de rezidența fiscală a celui care face plata. Dacă venitul este achitat de o entitate română care are obligații de reținere la

sursă, aceasta se va ocupa de plata și declarea impozitului respectiv, , iar beneficiarul nu îl mai declară prin formularul 212.

Totuși, această regulă nu exclude CASS. Dacă totalul veniturilor nete relevante ajunge la cel puțin 6 salarii minime brute, contribuabilul trebuie să depună declarația pentru stabilirea contribuției de sănătate. Cota este de 10%, aplicată la plafoanele de 6, 12 sau 24 de salarii minime brute, în funcție de nivelul veniturilor.

Dacă venitul provine de la un plătitor din afara României sau din instrumente emise pe piețe externe, contribuabilul trebuie să analizeze raportarea directă prin declarația unică. Excepția importantă privește titlurile emise de statul român sau de administrațiile locale, pentru care veniturile nu intră în sfera impozitului și nu atrag CASS.

Dividende: impozit reținut în România, declarare pentru surse externe

În cazul dividendelor distribuite de societăți românești, impozitul este, de regulă, reținut de societate. Beneficiarul nu mai declară acel impozit, însă trebuie să verifice dacă dividendele nete, împreună că cu alte tipuri de venituri obținute (cu excepția celor obținute din activități independente) depășesc plafonul de 6 salarii minime de la care se datorează CASS.

Pentru dividendele primite de la societăți nerezidente, persoana fizică are obligația de a le include în declarația unică, cu luarea în calcul a regulilor de evitare a dublei impuneri, acolo unde există documente justificative. Și în această situație, contribuția de sănătate se stabilește separat, în funcție de plafonul atins.

Părți sociale, acțiuni și instrumente financiare

Vânzarea părților sociale sau a acțiunilor nelistate

generează, pentru persoana fizică, obligația de declarare a rezultatului fiscal prin formularul 212. Aceeași abordare se aplică tranzacțiilor efectuate de rezidenți fiscali români cu instrumente financiare realizate prin intermediari străini fără prezență fiscală în România.

În schimb, pentru tranzacțiile efectuate prin intermediari autorizați rezidenți în România, impozitul este gestionat la nivelul intermediarului. Contribuabilul rămâne însă responsabil pentru analiza CASS, dacă veniturile nete depășesc pragurile legale. Este important de reținut că, în această ipoteză, rezultatul se determină pe operațiune, iar pierderile nu sunt regularizate ulterior de persoana fizică.

Criptoactive: praguri mici, dar evidență obligatorie

Transferurile de criptoactive pot genera obligații fiscale atunci când produc un avantaj economic. Nu contează doar conversia în bani, ci și schimbul între active digitale sau utilizarea acestora pentru achiziții.

Rezultatul se stabilește pe fiecare operațiune. Nu se declară tranzacțiile în pierdere și nici câștigurile sub 200 lei pe operațiune, dacă totalul anual nu depășește 600 lei. Depășirea acestor limite impune analiza impozitului și, după caz, a CASS. Pentru conformare, contribuabilul trebuie să păstreze rapoarte de platformă, extrase, istoricul tranzacțiilor și orice document care susține calculul fiscal.

Aur de investiții

Valorificarea aurului de investiții trebuie inclusă în analiza anuală a obligațiilor fiscale. Persoana fizică trebuie să poată demonstra costul de achiziție, prețul obținut și rezultatul fiscal. Dacă există câștig impozabil, acesta se declară prin formularul 212, împreună cu eventuala contribuție de sănătate.

Concluzie

Pentru veniturile din 2025, conformarea fiscală nu se reduce la întrebarea dacă s-a reținut impozit. Declarația unică devine necesară mai ales când venitul provine din străinătate, când tranzacția nu este intermediată de un operator fiscal român sau când veniturile cumulate depășesc pragurile CASS. Contribuabilii trebuie să trateze formularul 212 ca pe un instrument de regularizare fiscală, nu ca pe o formalitate administrativă.